

Blýska sa na lepšie časy? (komentár)

Miroslav Gavura - finweb.hnonline.sk, 17. 2. 2012

Miernu búrku sme zažili v podobe zverejnenia údajov o HDP za 4. štvrťrok 2011. 54750780

V stredu sa na Slovensku prehnala nečakane snehová búrka, ale vzápätí sa rýchlo vyjasnilo.

Miernu búrku, avšak v pozitívnom zmysle slova, sme zažili aj v podobe zverejnenia údajov o HDP za 4. štvrťrok 2011. A čuduj sa svete, čiastočne sa vyjasnilo aj ekonomickým expertom. So zverejnenými údajmi sa zároveň zmenil aj slovník ekonomických expertov. Pochybnosti o recesii sa začínajú vytrácať a konsenzuálne prevláda názor, že tieto údaje vytvárajú priestor na prehodnotenie predikcií na optimistickejšie čísla. To je určite dobrá správa.

Niet pochyb, že včera zverejnené údaje o vývoji ekonomiky SR pozitívne prekvapili. Z doterajších komentárov a reakcií to priznávajú všetci, tak analytici komerčných bánk, ministerstvo financií ako aj centrálna banka. Na základe predbežného odhadu ŠÚ SR ekonomika SR vzrástla v poslednom štvrťroku 2011 medzikvartálne o 0,9 % a v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2010 dokonca o 3,4%.

Štruktúra ekonomiky zatiaľ nie je známa, avšak vychádzajúc z dostupných mesačných indikátorov sa očakáva, že ťahúňom ekonomiky ostáva exportná výkonnosť, zatiaľ čo súkromná spotreba ostáva naďalej tlmená. A tu je ten paradox. Za znižujúcimi sa vyhlídkami ekonomiky bol všeobecne používaný argument poklesu zahraničného dopytu a tým znižujúca sa exportná výkonnosť. Pri vysokej otvorenosti slovenskej ekonomiky je to pochopiteľné. Avšak, ak sa predpoklady štruktúry ekonomiky potvrdia, pretrvávajúcim problémom slovenskej ekonomiky je aj stagnujúci spotrebiteľský dopyt. Na jednej strane je pochopiteľné, že domácnosti sa v prostredí vyššej neistoty a pretrvávajúcej vysokej nezamestnanosti správajú opatrnejšie. Na druhej strane je legitímne položiť otázku, do akej miery je spotrebiteľské správanie ovplyvnené informáciami, ktoré domácnosti dostávajú prostredníctvom mienkotvorných inštitúcií a médií. Takými sú aj makroekonomické predikcie.

V posledných mesiacoch predchádzajúceho roka sa prognostici predbiehali, kto pripraví čo najnižšiu predikciu rastu ekonomiky na rok 2012. Čoraz častejšie sa začalo hovoriť o kríze a o tom, že sa nevyhneme recesii. Niektoré predikcie aj skutočne hovorili o ekonomickom poklese. Jednou z inštitúcií, ktorá ako-tak verila slovenskej ekonomike, bola Národná banka Slovenska. Vo svetle iných predikcií na rok 2012 bol jej odhad na úrovni 2,3 % pokladaný skôr za žart. Výkonnosť ekonomiky v závere roka však naznačuje, že očakávania centrálnej banky nemusia byť až tak prestrelené. Príkladom sú aj analytici jednej zo slovenských bánk, ktorí prehodnotili svoju predikciu z 1,9 % na 2,4 %.

Hovorí sa „Nekrič hop, kým nepreskočíš“ a rovnako to platí aj v tomto prípade. Aktuálne údaje o výkonnosti ekonomiky vlievajú určitý optimizmus, avšak až prvé mesiace roka 2012 ukážu, či si slovenská ekonomika zachová svoju výkonnosť alebo nás nepriaznivý vývoj v ostatných krajinách ešte len dobehne.